

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag

24 november 2005

Ons kenmerk

HO/CBV/05/52005

Onderwerp

Toezeggingen Onderzoekbekostiging in AO's van
12-10-2005 en 16-11-2005

Tijdens het Algemeen Overleg van 12 oktober 2005 heb ik toegezegd u nog vóór de behandeling van de begroting van OCW voor het jaar 2006 te informeren over:

1. de notitie van de VSNU over de onderzoekbekostiging, waarin een overzicht is opgenomen van bezuinigingen en extra middelen en
2. mijn standpunt over de positie van de jonge universiteiten in de onderzoekbekostiging.

Daarnaast heeft de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het Algemeen Overleg van 16 november 2005 toegezegd u een overzicht van de huidige verdeling en de afdracht per instelling van de strategische overwegingen component (SOC) en wat de tweede geldstroom oplevert in de component Dynamisering Smart Mix te doen toekomen (punt 3.).

Met deze brief voer ik deze toezeggingen uit.

Deze brief onderteken ik mede namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Ad 1 Notitie van de VSNU over de onderzoekbekostiging

Van de VSNU heb ik een notitie ontvangen gedateerd augustus 2005, waarin een overzicht is opgenomen van de bezuinigingen en de additionele middelen voor de universiteiten in de afgelopen jaren t/m de Voorjaarsnota 2005. De VSNU komt in de notitie tot een bedrag van € 500 mln aan bezuinigingen en een bedrag van € 466 mln aan additionele middelen voor extra taken.

Bij de VSNU is om een nadere onderbouwing gevraagd van de bezuinigingen. Daaruit heb ik de conclusie getrokken dat het overzicht gedeeltelijk aansluit bij de in de OCW-begroting vermelde bezuinigingen. Er zijn echter door de VSNU ook bedragen als bezuiniging opgenomen, die in de OCW-begroting niet als bezuiniging zijn gekwalificeerd. Met name de posten 'personeel' en 'materieel' bevatten elementen die niet in de OCW-begroting als bezuiniging zijn vermeld. Het betreft onder meer salarisontwikkeling, die lager is dan de marktontwikkeling (circa € 100 mln), looncompensatie (circa €

50 mln) en niet uitgekeerde prijscompensatie (circa € 50 mln). Deze bedragen zijn echter niet in mindering gebracht op de rijksbijdrage van de universiteiten.

Overeenkomstig de toezeggingen bij het begrotingsonderzoek wordt door mij separaat een overzicht van de taakstellingen en intensiveringen WO aan u toegezonden. In dat overzicht bedragen de intensiveringen en autonome mutaties voor WO € 334 mln in 2010 en lopen de taakstellingen WO op tot circa € 150 mln in 2010. Het verschil tussen beide overzichten wordt veroorzaakt doordat het VSNU-overzicht verder teruggaat in de tijd, waardoor bezuinigingen van vóór de kabinetten Balkenende I en II zijn meegenomen en doordat in het VSNU-overzicht posten zijn meegeteld als bezuiniging, die in de OCW-begroting niet als zodanig zijn geregistreerd, zoals bijv. het niet of gedeeltelijk uitkeren van prijscompensatie.

Ik concludeer dat het VSNU-overzicht van bezuinigingen op universiteiten hoger uitkomt doordat posten, die niet in mindering zijn gebracht op de rijksbijdrage van de universiteiten toch als bezuiniging zijn meegeteld en doordat het overzicht teruggaat tot bezuinigingen die vanaf 1999 zijn ingevoerd.

Ad 2. Standpunt over de positie van de jonge universiteiten in de onderzoekbekostiging

Bij de behandeling van de begroting van OCW voor de jaren 2004 en 2005 heeft de Kamer amendementen aangenomen over verhoging van de onderzoekbekostiging van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR), de Universiteit Maastricht (UM) en de Universiteit van Tilburg (UvT), ook wel aangeduid als de jonge universiteiten. Het gaat om het amendement-Van der Laan c.s. (Kamerstukken II 2003-2004, 29 200 VIII, nr. 33) en het amendement-Bakker (Kamerstukken II 2004-2005, 29 800 VIII, nr. 143). Beide amendementen verzoeken de regering om de onderzoekbekostiging van de jonge universiteiten meerjarig met € 3 mln te verhogen.

Overeenkomstig mijn toezeggingen heb ik beide amendementen meerjarig in het strategische overwegingen component (SOC) van het onderzoekdeel van de rijksbijdrage van de jonge universiteiten verwerkt. In 2004 is de SOC van deze universiteiten meerjarig verhoogd met € 3 mln. In 2005 is de SOC van de jonge universiteiten eveneens meerjarig verhoogd met € 3 mln. Hierdoor is de SOC van de jonge universiteiten in 2005 en 2006 verhoogd met € 6 mln per jaar. Daarbij ben ik uitgegaan van de verdeling die de universiteiten hebben aangegeven in hun gezamenlijke brief van 1 april 2003: EUR : UM : UvT = 4 : 6 : 6. Ik constateer dat ik daarmee volledig uitvoering heb gegeven aan de amendementen van de Kamer wat betreft de jonge universiteiten voor wat betreft de periode 2004 - 2006.

Voor de periode 2007 en verder heeft het kabinet voornemens voor dynamisering van de onderzoekbekostiging aangekondigd. Ik verwijs naar onder meer de nota 'De kenniseconomie in zicht' van 8 februari 2005 (Kamerstukken II 2004-2005, 27 406, nr. 39). In deze nota is aangekondigd dat de staatssecretaris van Onderwijs en ik een commissie zullen instellen, die een voorstel zal doen voor het vaststellen van de prestaties van de universiteiten en de systematiek van de totale financiering van het universitair onderzoek, inclusief tweede en derde geldstroom en dus inclusief de matchingsystematiek. Op 14 juli 2005 heb ik het instellingsbesluit van de Commissie Dynamisering (Kamerstukken II, 27 406,

nr. 53) aan u gezonden. Deze commissie, ook wel bekend als Commissie Chang, heeft de taak mij uiterlijk april 2006 te adviseren. De Commissie Dynamisering zal in haar advies ook de situatie van EUR, UM en UvT zal betrekken. Na de meerjarige verwerking van de hiervoor genoemde amendementen acht ik het niet noodzakelijk om nu op dit advies vooruit te lopen.

Ad 3 .Verdeling SOC en component Dynamisering Smart Mix

In het Algemeen Overleg van 16 november 2005 heeft de Kamer ingestemd met de voordracht van de ontwerp-besluiten tot wijziging van het Bekostigingsbesluit WHW voor de jaren 2005 en 2006. In dat AO heeft de staatssecretaris van Onderwijs toegezegd u een overzicht van de huidige verdeling en de afdracht per instelling van de strategische overwegingen component (SOC) en wat de tweede geldstroom oplevert in de component Dynamisering Smart Mix te doen toekomen.

In de bijlage is een overzicht opgenomen van de huidige verdeling en de afdracht per instelling van de strategische overwegingen component (SOC) en wat de tweede geldstroom en derde geldstroom opleveren in de component Dynamisering Smart Mix. U bent hierover geïnformeerd in de nota 'De kenniseconomie in zicht' van 8 februari 2005 (Kamerstukken II 2004-2005, 27 406, nr. 39) en in mijn brief van 4 oktober 2005 over het ontwerp-besluit tot wijziging van het Bekostigingsbesluit WHW voor het jaar 2006 (Kamerstukken II 2005 – 2006, 29 853 , nr 27).

Ik ga er van uit hiermee uitvoering te hebben gegeven aan bovengenoemde toezeggingen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Maria J.A. van der Hoeven